

ת"פ 4288/02/21 - מדינת ישראל נגד מוסטפא אבו סנינה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 4288-02-21 מדינת ישראל נ' אבו סנינה(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עופרי מלצר (פמ"י)

נגד
מוסטפא אבו סנינה (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע לפי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון בעבירות של הצתה לפי סעיף 448(א) רישא ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או: החוק); סיוע לניסיון הצתה לפי סעיף 448(א) סיפא ביחד עם סעיפים 29, 31 ו-25 לחוק; מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(3) ביחד עם סעיף 29 לחוק; וכן התפרעות לפי סעיף 152 לחוק.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, קיימת היכרות מוקדמת בין הנאשם לבין שלושה נוספים (להלן: זכריה, נביל ועלאא, וביחד: החבורה). מספר ימים עובר ליום 24.12.2020, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, גמלה בליבו של עלאא החלטה לירות זיקוקים לעבר המבוא לשער אל-מג'לס בעיר העתיקה, שם נוהגים אנשי משטרת ישראל לעמוד ולאבטח במהלך היום, כאשר האזור מרושת במצלמות מבט 2000 שמשמשות לאבטחת הציבור (להלן: מבוא אל-מג'לס או: העמדה המשטרתית). עלאא ביקש לעשות זאת כדי לקיים עימותים עם כוחות הביטחון שיגיעו למקום בתגובה לירי הזיקוקים, וזאת במטרה לעורר פחד בקרב יהודים הנוהגים להגיע לשכונת באב אל-מג'לס שבעיר העתיקה ולקלל את התושבים המקומיים, וכך להניאם מלהגיע לאזור זה (להלן: המטרה). לצורך קידום המטרה האמורה, עלאא פנה לנאשם והציע לו לבצע הפרות סדר ועימות אלים עם משטרת ישראל במבוא אל-מג'לס, והנאשם נאות לכך. עלאא הוסיף וביקש מהנאשם להציע לזכריה ולנביל להצטרף גם הם, והשניים סיכמו שעלאא ירכוש את הזיקוקים לצורך הפרות הסדר. לאחר דברים אלה, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הנאשם שוחח עם זכריה ונביל אודות ביצוע עימותים והפרות סדר נגד שוטרים בעמדה המשטרתית לשם קידום המטרה לעיל, והם הסכימו לכך (להלן: הקשר).

ביום 21.12.2020, במטרה לקדם את הקשר, רכש עלאא שש כוורות זיקוקים בסך של ₪ 700 והעבירם לנאשם כדי שיכין לעימותים. כיומיים-שלושה עובר ליום 24.12.2020, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הנאשם

פגש באדם אחר יליד ינואר 2004 (להלן: עבד). במטרה לקדם את הקשר, הנאשם מסר לעבד קרטון ובו זיקוקים, וביקש ממנו לשים אותו ב-"חוש סת אמינה", מקום הנמצא בסמוך למבוא אל-מג'לס. עבד הסכים לכך. ביום למחרת, הנאשם פגש שוב בעבד וביקש ממנו לרכוש מקלות ולהניחם גם כן ב-"חוש סת אמינה", במטרה לחברם לזיקוקים כדי לאפשר את ירי הזיקוקים ללא חשש לכוויות בידי היורה. ואכן, עבד רכש מחנות סמוכה שלושה מקלות המתחברים למטאטאים והניחם ב-"חוש סת אמינה". בין לבין, אדם שזהותו אינו ידועה למאשימה, הביא ל-"חוש סת אמינה" מספר כוורות זיקוקים נוספות, חלקן בשקיות, חיבר חלק מכוורות הזיקוקים למקלות שנועדו למנוע את שריפת ידיהם של החבורה בשעת הירי, הביא נוזל דליק מסוג טולואן, וכן הכין והביא ארבעה בקבוקי תבערה (להלן: בקבוקי התבערה, וביחד: הצידוד).

ביום 24.12.20, בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, נפגשה החבורה ברחוב סאלח אל-דין וסיכמה להוציא את הקשר לפועל במבוא אל-מג'לס בהמשך אותו הערב בשעה 22:00. עוד החליטה החבורה שעל לא זכריה יפגשו בחוש אלחלבי הסמוך לעמדה המשטרתית, ואילו הנאשם ונביל יפגשו ב-"חוש סת אמינה", שם הם יתכוננו להפרות הסדר ומשם הם ימלטו לאחר מכן. סוכם כי הנאשם ונביל יביאו מ-"חוש סת אמינה" את הצידוד שהוכן לצורך ביצוע הפרות הסדר.

בסמוך לשעה 22:00, הגיעו הנאשם ונביל ל-"חוש סת אמינה". על מנת למנוע את זיהויים במצלמות האבטחה המצויות במקום, הנאשם לבש שקית שחורה על בגדיו ורעלה על פניו, ונביל לבש חולצה לבנה, שקית, כפפות ורעלה על פניו. לאחר מכן, נשאו והובילו נביל ואחרים את הצידוד, לרבות בקבוקי התבערה, מ-"חוש סת אמינה" לרחוב סאלח אל-דין הסמוך למבוא אל-מג'לס (להלן: הזירה). הנאשם לא ידע על קיומם של בקבוקי התבערה. בזמן זה, בעמדה המשטרתית לא נכחו שוטרים.

מיד לאחר מכן, במטרה ליצור מחסום אש שימנע מכוחות הביטחון להגיע אליהם ולתפסם, החלו הנאשם ונביל ליטול רהיטים שהיו ברחוב ולערום אותם בכניסה למבוא אל-מג'לס. אחד מהם שפך על הרהיטים את החומר הדליק (טולואן), וזאת כדי לשלח אש ברהיטים. באותה העת, הגיע למבוא אל-מג'לס אדם נוהג ברכב, ועצר מצדו השני של מבוא אל-מג'לס, בסמוך לרחוב הגיא. אז, הנאשם שילח אש ברהיטים. בעקבות זאת, הרהיטים החלו לבעור באופן שמנע ממי שהגיע מרחוב הגיא למבוא אל-מג'לס להתקרב לזירה. מיד לאחר מכן, וחרף העובדה שאנשים נאספו בסמוך למבוא אל-מג'לס ברחוב הגיא, וכן חרף העובדה שרכב עצר בקרבת מקום כאמור לעיל, בני החבורה ירו זיקוקים רבים שמספרם אינו ידוע במדויק למאשימה לעבר העמדה המשטרתית. זאת, במטרה למשוך את השוטרים להגיע למקום, וכן להתעמת עם השוטרים ולירות זיקוקים לעברם. בשל כך, נאלצו האנשים שהיו במקום להימלט כדי שהזיקוקים לא יפגעו בהם. הארבעה המשיכו בירי הזיקוקים גם כאשר נהג הרכב שעצר בקרבת מקום צעק לעברם להפסיק.

כתוצאה מירי הזיקוקים, השמשה הקדמית של הרכב שעצר בקרבת מקום נופצה, והנהג נמלט מהמקום עם רכבו. החבורה המשיכה בירי הזיקוקים גם כאשר הגיעו כוחות הביטחון לעמדה המשטרתית ונעמדו בסמוך אליה, ברחוב הגיא. בנוסף, האחרים (להבדיל מהנאשם) יידו כחמישה בקבוקי תבערה. בין היתר, נביל נשא שני בקבוקי תבערה ויידה אותם בנוכחות הנאשם לעבר מצלמות מבט 2000 המשמשות לאבטחת הציבור. כמו-כן, על לא נשא שני בקבוקי

תבערה בנוכחות הנאשם, והוא (עלאא) יידה אחד מהם לעבר הרצפה בעמדה המשטרית, ואילו את בקבוק התבערה השני השליך לעבר קיר במטרה להשמיד טביעות אצבעות ולמנוע את זיהויו.

כתוצאה ממעשיהם של החבורה נגרם נזק לשמשת הרכב שעצר בקרבת מקום, וכן נגרמו סימני פיה על הקרקע במבוא אל-מג'לס. כמו כן, כתוצאה ממעשיהם של הנאשם ונביל, נגרמו נזקי שריפה קשים לרהיטים. זאת ועוד; כתוצאה מיידוי בקבוקי התבערה נגרמו נזקים למצלמות מבט 2000, לרבות נזק לשופר הכריזה ולמתג שדרשו תיקונים שעלותם עמדה על סך של 6,800 ₪ ללא מע"מ.

3. במסגרת הסדר הטיעון, הצדדים לא הגיעו להסכמה במישור העונשי, וכל צד נותר חופשי בטיעונו. נוכח גילו של הנאשם (שהנו בגיר מתחת לגיל 21) הוזמן תסקיר בעניינו.

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר מיום 1.12.2021 צוין כי הנאשם הוא בן 19, רווק, טרם מעצרו עבד בתחום חשמלאות בניין. הנאשם הביע חרטה על המעשים בגינם הורשע, וטען כי הוא התנהג בקלות דעת בלא לחשוב על השלכות מעשיו, וזאת מתוך לחץ חברתי והיגררות אחר השותפים אותם הכיר באופן שטחי משכונת מגוריו. שירות המבחן למבוגרים עמד בתסקירו על גורמי סיכון בעניינו של הנאשם, ובהם: תפקוד הורי לקוי במשפחה הגרעינית, נשירה מוקדמת ממסגרת חינוכית, קושי בדחיית סיפוקים, התחברות לחברה שולית, וכן הסתבכות בפלילים מגיל צעיר. לצד זאת, שירות המבחן פירט גורמי סיכון, ובהם: היותו של הנאשם צעיר בעל רצון לניהול אורח חיים תקין, יכולת תפקוד תעסוקתית טובה יחסית, וכן אפקט מרתיע של המעצר וההליך הפלילי. בהתחשב בכל אלה, ובשים לב לחומרת העבירות, שירות המבחן למבוגרים המליץ כי תקופת המאסר בפועל שתושט על הנאשם לא תהיה ממושכת מדי, וזאת במטרה לצמצם את הנזקים שייגרמו לנאשם עקב חשיפתו לתנאים הקשים והעברייניים השוררים בכלא, באופן שעלול להפחית מסיכויי שיקומו בעתיד.

ראיות לעונש

5. המאשימה הגישה גיליון הרשעות קודמות של הנאשם ממנו עולה כי לנאשם הרשעה קודמת מבית משפט לנוער משנת 2018 בגין עבירות של התפרעות, ניסיון לתקיפת שוטר וכן הזנחת שמירה על כלי ירייה. בגין אותה הרשעה נגזרו בשעתו על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס כספי. לא הוגשו ראיות לעונש מטעם ההגנה.

טיעוני הצדדים לעונש

6. **המאשימה** טענה למתחם עונש הולם שנע בין 30 ל-48 חודשי מאסר בפועל, ועתרה למקם את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם הנטען, באופן שייגזר עליו עונש של 35 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וכן קנס כספי. מנגד, **הסנגור** טען למתחם עונש הולם שנע בין 10 ל-20 חודשי מאסר בפועל, ועתר להשית על מרשו לא יותר מ-12 חודשי מאסר בפועל. יוער כי ב"כ שני הצדדים הגישו לעיוני פסיקה בתמיכה לטיעוניהם העונשיים. **הנאשם עצמו** ציין בדבריו לפני כי בעת ביצוע המעשים לפני כשנה היה בן 18, ופחות ידע להבחין בין טוב לרע. הנאשם הדגיש בדבריו כי אמו חולה וזקוקה לו בבית. האם עצמה דיברה אף היא, הביעה את דאגתה לבנה, וביקשה שלא להחמיר

בעונשו כדי שיוכל לשוב הביתה ולסייע לה במחלתה.

מתחם העונש ההולם

7. **בכל הנוגע לערכים החברתיים שנפגעו** - העבירות בהן הורשע הנאשם טומנות בחובן סיכון ברור לחיים ולגוף של העוסקים במלאכת אכיפת החוק, וכן של עוברי אורח במרחב הציבורי. כמו כן, העבירות פגעו באופן ממשי בסדר הציבורי ובעקרון שלטון החוק.

8. **נסיבות ביצוע העבירות** פורטו בהרחבה בפס' 2 לדבריי לעיל. לקולא, יש לציין את העובדה שיוזם האירוע מלכתחילה לא היה הנאשם. עוד ראוי לציין כי בשלב תכנון העבירות וכן בעת העברת הציוד למקום האירוע, הנאשם לא ידע על קיומם של בקבוקי תבערה (להבדיל מקיומם של זיקוקים). זאת ועוד; במהלך האירוע הנאשם ירה זיקוקים רבים, אך לא יידה בקבוקי תבערה. כמו כן, העמדה המשטרית לא הייתה מאוישת בשוטרים בזמן המעשים. בנוסף, איש לא נפגע כתוצאה ממעשיו של הנאשם. לחומרא, ניתן לציין את הנתונים הבאים: (א) אף שהנאשם לא היה היוזם הראשוני, הוא נטל חלק פעיל בתכנון העבירות ובקידומן. לכל הפחות כיומיים-שלושה לפני האירוע, הנאשם פנה לאחרים, שכנע אותם להצטרף לחבורה ואף הינחה אדם אחר לרכוש מקלות כדי שניתן יהיה לחברם לזיקוקים. אין מדובר בהיסחפות רגעית מצד הנאשם, אלא במעשים שתוכננו מבעוד מועד ובאופן מאורגן במשך מספר ימים עובר לאירוע. (ב) כדי למנוע זיהוי, הנאשם לבש שקית שחורה על בגדיו ורעלה על פניו, באופן המעיד על תכנון מוקדם, וכן על תחכום. (ג) הנאשם ביחד עם שותף נוסף, ערם רהיטים ברחוב והצית אותם במטרה ליצור מחסום אש שימנע מכוחות הביטחון להגיע אליו ואל יתר בני החבורה. מדובר במעשה הצתה שבוצע במקום ציבורי ונועד להקשות על כוחות הביטחון. לצד התכנון והתחכום עליהם מעיד מעשה זה, הוא גם מקים מסוכנות ברורה. מעשה ההצתה הנ"ל אשר בוצע בטבורה של עיר, הוא כשלעצמו, נושא חומרה משמעותית. (ד) הנאשם ירה לעבר העמדה המשטרית ביחד עם שותפיו זיקוקים רבים (שהנם נשק חם). אמנם, אותה עת העמדה המשטרית לא הייתה מאוישת בשוטרים. עם זאת, אין מחלוקת כי בעת ירי הזיקוקים התאספו בקרבת מקום עוברים ושבים, שנאלצו לברוח כדי להימנע מפגיעת הזיקוקים בהם. זאת ועוד; נהג רכב שעצר בסמוך, קרא לבני החבורה לחדול ממעשיהם אולם קריאותיו לא הועילו, והנהג נאלץ אף הוא להימלט מהמקום. יתר על כן; הנאשם ושותפיו המשיכו בירי הזיקוקים גם כאשר כוחות הביטחון הגיעו לעמדה המשטרית ונעמדו בסמוך אליה. דומה כי אין צורך להכביר מילים על המסוכנות הרבה של מעשים אלה, שהיו עלולים להוביל לפגיעות בגוף וחלילה בנפש. (ה) הגם שהנאשם עצמו לא יידה בקבוקי תבערה באירוע, הוא נותר ליד שותפיו בעת שידו בקבוקי תבערה בנוכחותו, והדבר עלה כדי סיוע למעשיהם. (ו) אף שלמרבה המזל מעשיו של הנאשם לא גרמו לפגיעות בגוף ובנפש, הם גרמו לפגיעות ברכוש.

9. **אשר למדיניות הענישה הנוהגת** - העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת ההצתה בחלופה בה הורשע הנאשם, הוא מאסר 15 שנים. העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירת הסיוע להצתה בחלופה בה הורשע הנאשם, הוא מאסר 10 שנים. לכך יש להוסיף את העבירות של מעשה פזיזות ורשלנות וכן התפרעות שגם בהן הורשע הנאשם, כאשר העונש המרבי הקבוע בחוק בגין הוא שלוש שנים מאסר, ושנתיים מאסר, בהתאמה.

בחינת הפסיקה מלמדת כי בגין העבירות בהן הורשע הנאשם שלפניי, בתי המשפט נוהגים להטיל עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. אשר למשך המאסר בפועל - עיינתי באסמכתאות מן הפסיקה אליהן הפנתה המאשימה

בטיעוניה. חלק מההפניות דנו במקרים חמורים יותר בנסיבותיהם ביחס לענייננו (כגון: נאשם שבין היתר יצא ללבנון וביקר במחנה ששייך לארגון החיזבאללה). אסמכתאות אחרות בפסיקה שהמאשימה הגישה לעיוני, דנו בענישה לפי חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016. דא עקא, רמת הענישה המחמירה לפי החוק האמור אינה חלה בענייננו, שכן לנאשם שלפניי לא יוחסה עבירה לפיו. אשר לאסמכתאות מן הפסיקה אליהן הפנה הסנגור, לאחר עיון בהן אני סבורה כי לפחות חלק מהן תומך בקביעת מתחם מחמיר מזה לו טען הסנגור. כך למשל, במסגרת ת"פ 17823-02-16 מדינת ישראל נ' אבו אלהווא (8.1.2020) אליו הפנה הסנגור, נקבע מתחם ענישה הולמת שנע מ-12 עד 30 חודשי מאסר בפועל, וזאת בגין אירוע של הצתת מצלמות מערכת מב"ט קדם. בענייננו מדובר לא רק בעבירה מושלמת של הצתה (ביחס לרהיטים שנערמו ברחוב כדי ליצור מחסום אש) אלא גם בירי זיקוקים רבים וכן בסיוע לניסיון הצתה, באופן שעל המתחם להיות מחמיר יותר.

10. בהתחשב במכלול השיקולים שפורטו לעיל, ובין היתר בשים לב לכך שעסקינן בירי זיקוקים רבים באופן מתוכנן מראש על-ידי הנאשם ושותפיו שאף יידו בנוכחותו בקבוקי תבערה, וכמו כן עסקינן בהצתה של רהיטים שהנאשם ושותפו ערמו ברחוב ציבורי כדי ליצור מחסום אש ולהקשות על כוחות הביטחון להגיע אליהם - אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם נע מ-18 עד 42 חודשי מאסר בפועל**. לא ראיתי לסטות ממתחם זה לקולא משיקולי שיקום, או לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

העונש המתאים

11. לצורך גזירת העונש המתאים בגדרי המתחם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לחומרא, שקלתי את חומרת המעשים ואת הצורך בהרתעת היחיד והרבים מפני הישנותם. עוד שקלתי את העובדה שלחובת הנאשם הרשעה קודמת מבית משפט לנוער, באופן שאין מדובר בהסתבכות ראשונה בעבירות רלוונטיות (ראו: פס' 5 לדברי לעיל).

לקולא, שקלתי את הודאת הנאשם בכתב האישום ואת נטילת האחריות מצדו; את החרטה שהביע; את גילו הצעיר יחסית של הנאשם בעת ביצוע המעשים (18.1); את המלצת שירות המבחן; וכן את נסיבותיו האישיות של הנאשם ומחלת אמו.

12. אציין כי אלמלא הנסיבות לקולא, הייתי רואה להעמיד את עונשו של הנאשם בטווח האמצעי של המתחם, בשים לב לצורך בהרתעת היחיד והרבים, וכן בשים לב לעבר הפלילי הרלוונטי. עם זאת, לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות לקולא, ראיתי למקם את עונשו של הנאשם בטווח התחתון של המתחם, הגם שמעל לרצפתו.

לצד עונש המאסר, ראיתי להורות גם על קנס כספי כמבוקש על-ידי המאשימה. אמנם, הנאשם עצמו לא יידה בקבוקי תבערה לעבר מצלמות מבט 2000 שניזוקו באירוע. עם זאת, הנאשם נכח ליד אחר שביצע זאת וסייע בכך. כמו כן, הנאשם אחראי לנזק השריפה שנגרם בעקבות כך שהצית את הרהיטים אותם ערם ברחוב ביחד עם אחר כדי ליצור

מחסום אש כנגד כוחות הביטחון.

13. לסיום ולמען הסדר הטוב, אציין כי בעת כתיבת גזר דין זה טרם הוכרע עניינם של יתר המעורבים בפרשה, ולפיכך לא הועלו לפניי טיעונים שעניינם אחדות בענישה.

סוף דבר

14. נוכח מכלול הטעמים שפורטו לעיל, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 22 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו.

ב. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר, לא לעבור עבירה לפי סעיף 152 או לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין או עבירת תקיפת שוטר מסוג עוון.

ג. 8 חודשי מאסר בפועל למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר, לא לעבור עבירת הצתה או עבירת תקיפת שוטר מסוג פשע.

ד. קנס בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 3.7.2022 ובכל 3 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"ב, 06 ינואר 2022, במעמד הצדדים.